

UCHWAŁA NR XXI/504/26
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 26 stycznia 2026 r.

**w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego wykonania uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku
Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze
województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji,
w których następuje spalanie paliw**

Na podstawie art. 223 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2025 r. poz. 1691), art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581 z późn. zm.) w zw. z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Postanawia się nie uwzględnić wniosku Pana Pawła Gostyńskiego dotyczącego wykonania uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Wielk. poz. 8807 z późn. zm.).

§ 2.

Uchwałę wraz z uzasadnieniem doręcza się Wnioskodawcy.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Sejmiku
Województwa
Wielkopolskiego

Tatiana Sokołowska

Uzasadnienie do uchwały nr XXI/504/26
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 26 stycznia 2026 r.

Instrumentem wkomponowanym w przepisy ochrony środowiska, celem stworzenia lepszych możliwości poprawy jakości powietrza na szczeblu wojewódzkim i lokalnym, jest tzw. uchwała antysmogowa. Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W związku z powyższym Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałę Nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W przedmiotowej uchwale wskazano m.in. maksymalne terminy eksploatacji urządzeń oddanych do użytkowania przed dniem wejścia w życie uchwały (1 maja 2018 r.), niespełniających wymagań w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń. Z dniem 31 grudnia 2023 r. upłynął termin, do którego dopuszczalna była eksploatacja bezklasowych kotłów (tzw. kopciuchów), natomiast z dniem 31 grudnia 2025 r. upłynął termin, do którego dopuszczalna była eksploatacja miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń niespełniających ww. wymagań.

W dniu 20 października 2025 r. do Sejmiku Województwa Wielkopolskiego wpłynął wniosek Pana Pawła Gostyńskiego o cyt. „(...) wskazanie rozwiązania lub indywidualną interpretację zapisów Uchwały Antysmogowej (Uchwała nr XXXIX/941/17 zmieniona Uchwałą nr XXXVI/700/21) w związku z obiektywnym brakiem możliwości jej realizacji”.

Wnioskodawca jest zarządcą budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym eksploatowane są piece kaflowe. Zdaniem Pana Gostyńskiego wykonanie obowiązku wymiany ww. miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń, w terminie określonym przywołaną uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, nie jest możliwe z uwagi na barierę finansową, w szczególności brak dofinansowania na poziomie lokalnym, a także barierę formalno-prawną, ponieważ budynek podlega ochronie konserwatorskiej, gdyż położony jest na terenie historycznego układu urbanistycznego miasta Września.

W związku z powyższym Wnioskodawca wystąpił o zajęcie stanowiska w omawianej kwestii, wydanie interpretacji indywidualnej lub zgody na czasowe odroczenie terminu realizacji obowiązku.

Uchwała sejmiku województwa wprowadzająca ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, stanowi akt prawa miejscowego, o czym przesądził sam ustawodawca w art. 96 ust. 9 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała ma charakter generalny i abstrakcyjny, co oznacza że nie wskazuje indywidualnie konkretnych podmiotów - adresatów normy prawnej, ale w sposób opisowy, poprzez wskazanie ich cech - w omawianym przypadku jest to każdy, kto eksploatuje instalację, w której następuje spalanie paliw stałych. Akty prawa miejscowego nie podlegają interpretacji w drodze stanowiska (uchwały) organu, który usanowił dany akt.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie przewiduje możliwości udzielenia przez organ stanowiący odstępstw od ograniczeń lub zakazów wprowadzonych w uchwale antysmogowej, zarówno dla indywidualnych podmiotów, jak również dla szczególnej grupy podmiotów.

Rolą sejmiku województwa, jako organu uprawnionego do przyjęcia uchwały antysmogowej, nie jest tworzenie instrumentów finansowych wspomagających realizację obowiązków wynikających z tejże uchwały. Zadania te należą bowiem do kompetencji instytucji publicznych odpowiedzialnych za finansowanie działań w zakresie ochrony środowiska. Należy także zauważyć, że tworzenie zachęt finansowych na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk, stanowi obowiązek samorządów lokalnych nałożony w programach ochrony powietrza obowiązujących na terenie województwa wielkopolskiego.

Wymaga podkreślenia, że potrzeba przyjęcia uchwał antysmogowych wynikała przede wszystkim z troski o zdrowie i życie Wielkopolan, zwłaszcza tych, na których zanieczyszczone powietrze wywiera największy wpływ, czyli dzieci i osób starszych, a także kobiet w ciąży i osób o słabszej odporności. Drobnocząsteczkowy pył powoduje bowiem liczne choroby związane m.in. z układem oddechowym, krążeniowym i odpornościowym, a benzo(a)piren jest silnie rakotwórczym węglowodorem.

Uchwały antysmogowe zostały podjęte i ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego jeszcze w roku 2017, zatem zapisy dotyczące okresów dostosowawczych są znane już od ponad 8 lat.

Ponadto, Samorząd Województwa Wielkopolskiego, od roku 2017 systematycznie prowadzi kampanie informacyjne dotyczące problematyki jakości powietrza, w których zwraca uwagę na określone w uchwałach antysmogowych terminy obowiązkowej wymiany poszczególnych urządzeń grzewczych. Tak więc adresaci uchwał antysmogowych powinni podjąć stosowne działania mające na celu realizację nałożonych obowiązków z odpowiednim wyprzedzeniem.

Zgodnie z przepisem art. 30a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa, wniosek i projekt niniejszej uchwały zostały skierowane do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt przedmiotowej uchwały.

W tym stanie rzeczy, podjęcie przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego niniejszej uchwały jest uzasadnione.